

III. Процесуальне регулювання проведення слідчих (розшукових) дій, а також повідомлення про підозру

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

М. БАГРІЙ

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального
процесу і криміналістики
Львівського національного університету
імені Івана Франка*

В. ЛУЦИК

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального
процесу і криміналістики
Львівського національного університету
імені Івана Франка*

Новий Кримінальний процесуальний кодекс України (далі — КПК України) з метою впровадження у доказування результатів оперативно-розшукових заходів запровадив інститут негласних слідчих (розшукових) дій (далі — НС(Р)Д).

У зв'язку з цим як у теорії, так і на практиці виникла низка проблем щодо порядку та суб'єктів проведення НС(Р)Д, процесуальних умов та підстав їх проведення, доказового значення матеріалів, одержаних під час цього.

Метою дослідження є спроба теоретичного осмислення змісту, підстав та процесуальних особливостей проведення НС(Р)Д як кримінального процесуального інституту та виокремлення прикладних проблем їх проведення з метою розроблення пропозицій щодо вирішення.

Різноманітні теоретичні і практичні проблеми негласного отримання інформації відображені у наукових працях таких відомих вітчизняних правознавців, як О. Бандурка, Б. Бараненко,

© М. Багрій, В. Луцик, 2017

В. Берназ, О. Білічак, Р. Благута, М. Грібов, С. Гриненко, О. Дроздов, С. Єськов, І. Когутич, В. Колесник, С. Кудінов, Л. Лобойко, Є. Лук'янчиков, В. Некрасов, Д. Никифорчук, С. Ніколаюк, В. Нор, П. Підюков, М. Погорецький, О. Подобний, Д. Сергєєва, І. Сервецький, В. Тertiшник, В. Уваров, Р. Шехавцов, І. Шинкаренко, М. Шилін, М. Шумило. Однак не всі актуальні питання негласного отримання інформації, його процесуальних аспектів всебічно досліджені у працях зазначених учених, оскільки вони не враховують останніх змін у кримінальному процесуальному законодавстві.

Однією з процесуальних умов проведення НС(Р)Д, яка визначає правомірність їх проведення, а отже, можливість використання результатів у кримінальному провадженні, є належні підстави для проведення НС(Р)Д. Особливістю законодавчої конструкції таких дій є те, що КПК України містить ст. 246, у якій врегульовані питання щодо підстав проведення НС(Р)Д. На відміну від гласних слідчих (розшукових) дій, підставами для проведення яких згідно з ч. 2 ст. 223 КПК України є наявність достатніх відомостей, що вказують на можливість досягнення їхньої мети, до негласного їх виду законодавець підійшов більш формалізовано. Аналіз норм ст. 246 КПК України дає підстави для висновку про наявність матеріальних (тяжкість вчинюваного або вчиненого злочину) та процесуальних (повноважність відповідного суб'єкта щодо прийняття рішення) підстав щодо їхнього проведення.

Слід звернути увагу на певні особливості законодавчої техніки (а можливо, і неточності) при конструюванні процесуальних норм щодо підстав проведення окремих НС(Р)Д. Так, згідно з ч. 4 ст. 246 КПК України виключно прокурор має право прийняти рішення про проведення такої НС(Р)Д, як контроль за вчиненням злочину. Водночас відповідно до вимог ч. 8 ст. 271 КПК

України, якщо при проведенні контролю за вчиненням злочину виникає необхідність тимчасового обмеження конституційних прав особи, воно має здійснюватися у межах, передбачених Конституцією України, на підставі рішення слідчого судді.

Важливим у контексті зазначеної проблеми є з'ясування того, що слід розуміти під тимчасовим обмеженням конституційних прав особи, та у яких випадках відбуваються такі обмеження під час контролю за вчиненням злочину. Відповіді на це питання ми не знаходимо ні у нормах КПК України, ні в Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні (далі — Інструкція) [1], ні у матеріалах опублікованої судової практики. Тим часом воно є важливим з огляду на дотримання процесуальної форми проведення контролю за вчиненням злочину та допустимості використання відповідних протоколів як доказів у кримінальному провадженні. Слід зазначити, що це питання було предметом конституційного звернення В. Ярового, поданого до Конституційного Суду України 7 вересня 2016 р. Зокрема, однією з підстав звернення стала необхідність роз'яснення та надання офіційного тлумачення ч. 8 ст. 271 КПК України, а саме: «Чи є необхідним отримання дозволу від апеляційного суду на проведення контролю за вчиненням злочину, якщо проведення такого контролю заздалегідь заплановано суміщати у часі, просторі, за місцем щодо однієї і тієї ж особи, в рамках одного і того ж кримінального провадження, спільно з негласною слідчою (розшуковою) дією в порядку ст. 269 КПК України, дозвіл на яку в порядку ст. 250 КПК України заздалегідь отримано від слідчого судді?» [2]. Проте зазначене звернення було повернуто громадянину В. Яровому у зв'язку з невідповідністю вимогам Закону України «Про Конституційний

Суд України», про що надіслано відповідне повідомлення.

Як видається, норму ч. 8 ст. 271 КПК України слід розуміти таким чином, що якщо у процесі контролю за вчиненням злочину (будь-якої з його форм) виникне необхідність тимчасово обмежити конституційні права особи (тобто провести іншу НС(Р)Д, яка передбачає таке обмеження), то необхідним є дозвіл слідчого судді. У цьому разі йдеться про певний комплекс НС(Р)Д, які проводяться в одному кримінальному провадженні. Варто зазначити, що судова практика з цього приводу є різною. Так, в ухвалі колегії суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Апеляційного суду міста Києва від 3 листопада 2016 р. зазначено: «...що стосується відеоматеріалів, отриманих у результаті аудіо-, відеоконтролю осіб під час проведення оперативних закупок наркотичних засобів, протоколу огляду предмета від 27.02.2015, якими суд першої інстанції обґрунтував свої висновки про винуватість ОСОБА_3, то на переконання колегії суддів, вони також є недопустимими доказами, оскільки сторона обвинувачення у суді не довела, що зазначені докази отримані в порядку, встановленому кримінальним процесуальним законом» [3]. Проте в іншому рішенні колегія суддів не взяла до уваги той факт, що за постановою прокурора було проведено декілька НС(Р)Д (крім контролю за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту, ще й аудіо-, відеоконтроль особи та візуальне спостереження за нею), що є порушенням норм кримінального процесуального законодавства. Зокрема, в ухвалі колегії суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Апеляційного суду Львівської області від 3 липня 2017 р. зазначено: «...передача грошей задокументована правоохоронними органами під час проведення контролю за вчиненням злочину шляхом проведення спеціального слідчого експерименту з

використанням аудіо-, відеоконтролю ОСОБА_1 та візуального спостереження за нею» [4]. Крім того, як випливає із зазначеної ухвали, жодних дозволів слідчого судді на проведення аудіо-, відеоконтролю особи та візуального спостереження за нею отримано не було. Обґрунтовуючи своє рішення, судді, посилаючись на положення ч. 4 ст. 246 КПК України, зазначили, що виключно прокурор має право прийняти рішення про проведення такої НС(Р)Д, як контроль за вчиненням злочину, і що дії правоохоронних органів у цьому випадку слід визнати правомірними. На нашу думку, відмінність судової практики у цьому питанні обумовлена, як було сказано вище, певними особливостями законодавчої техніки. Крім того, необхідно забезпечити єдність судової практики щодо застосування положень ч. 8 ст. 271 КПК України. Вважаємо, що якщо у процесі контролю за вчиненням злочину виникає необхідність проведення іншої НС(Р)Д, яка пов'язана з тимчасовим обмеженням конституційних прав особи (наприклад, права на приватне спілкування), то така дія не охоплюється процесуальним порядком контролю за вчиненням злочину (за рішенням прокурора), а потребує дозволу суду (ухвали слідчого судді).

Важливою проблемою у контексті підстав проведення НС(Р)Д, яка має не лише теоретичне, а й практичне значення, є можливість визнання як доказів відомостей, отриманих у результаті проведення НС(Р)Д у кримінальному провадженні, зареєстрованому за фактом вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину, а у подальшому — перекваліфікованому на менш тяжкий злочин. Згідно з положенням КПК України (ст. 246) більшість НС(Р)Д проводяться у кримінальному провадженні щодо тяжких або особливо тяжких злочинів. Поряд із цим такі НС(Р)Д, як зняття інформації з електронних інформаційних систем або їх

частин, доступ до яких не пов'язаний із подоланням системи логічного захисту (ч. 2 ст. 264 КПК України) та установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст. 268 КПК України), можуть бути проведені при розслідуванні злочинів будь-якої тяжкості. Хоча з таким твердженням погоджуються не всі дослідники. Зокрема, на думку Є. Скулиша, незалежно від тяжкості злочину у кримінальних провадженнях можуть проводитися такі НС(Р)Д, як установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст. 268 КПК України) та виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації (ст. 272 КПК України) [5, 18]. Проте така позиція була піддана справедливій критиці [6, 53].

Щодо зазначеної проблеми позиції вчених дещо відрізняються. На думку І. Рогатюка, правильним рішенням у цій ситуації буде не враховувати результати НС(Р)Д при прийнятті рішення у кримінальному провадженні [7, 62]. А. Панова зазначає, що якщо на момент проведення НС(Р)Д існували достатні підстави для обґрунтованого припущення щодо вчинення особою діяння, яке кваліфікується відповідно до закону про кримінальну відповідальність як тяжкий чи особливо тяжкий злочин, а при проведенні подальшого досудового розслідування кваліфікацію було змінено на таку, що передбачає відповідальність за злочин середньої тяжкості, то фактичні дані, отримані у результаті проведення НС(Р)Д, можуть бути доказами у цьому кримінальному провадженні. Якщо ж на момент проведення НС(Р)Д вказані достатні підстави для кваліфікації діяння як тяжкого чи особливо тяжкого злочину не існували, отримані в їх результаті фактичні дані не можуть бути визнані доказами [8, 160]. Ми переважно поділяємо позиції зазначених авторів, проте вважаємо, що до цієї проблеми необхідно підходити більш диференційовано.

Правомірність проведення НС(Р)Д, а отже, і допустимість використання їхніх результатів у кримінальному провадженні, можна визначити, беручи до уваги загальні положення про НС(Р)Д, передбачені у главі 21 КПК України. Згідно з п. 3 ч. 2 ст. 248 КПК України у клопотанні про надання дозволу на проведення НС(Р)Д зазначається правова кваліфікація злочину із вказівкою статті (частини статті) Кримінального кодексу України. Відповідно до п. 1 ч. 3 цієї ж статті слідчий суддя постановляє ухвалу про дозвіл на проведення НС(Р)Д, якщо прокурор, слідчий доведе наявність *достатніх підстав* (курсив наш. — М. Б., В. Л.) вважати, що вчинений злочин відповідної тяжкості. Зважаючи на наведені положення, слідчий суддя, вирішуючи питання щодо надання дозволу на проведення НС(Р)Д, тим самим визначає їхню допустимість. Адже, ознайомившись із відповідним клопотанням, витягом із Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі — ЄРДР), що додається до нього, а також витребувавши у необхідних випадках матеріали кримінального провадження, слідчий суддя визначає законність підстав для проведення відповідної НС(Р)Д. Якщо ж таке клопотання є необґрунтованим, або ж подане з порушенням вимог КПК України, то це є безумовною підставою для відмови у наданні дозволу на проведення відповідної НС(Р)Д. Наголошуючи на ролі слідчого судді у цьому процесі, слід погодитися з думкою О. Шило, яка зазначає, що при здійсненні судового контролю суд відіграє роль гаранта забезпечення законності обмеження права, який має важливе значення як для конкретної людини, так і для подальшого вирішення питання допустимості доказів, отриманих у ході слідчої дії [9, 218]. Таким чином, як бачимо, у слідчого судді є всі процесуальні можливості для того, щоб визначити підставність проведення конкретної НС(Р)Д, яка згідно з вимогами

КПК України є об'єктом судового контролю. Зважаючи на аналіз ст. 309 КПК України, ухвала слідчого судді про надання дозволу на проведення НС(Р)Д (як і ухвала про відмову у цьому) не підлягають оскарженню. Отже, на момент звернення з клопотанням про проведення НС(Р)Д слідчим суддею повністю досліджено обставини, які дають змогу стверджувати, що така дія може бути проведена, а її результати визнано допустимими доказами.

Значно складніше вести мову про допустимість результатів НС(Р)Д у випадку їх проведення без ухвали слідчого судді, тобто за постановою слідчого або прокурора. Хоча формально згідно з п. 2 ч. 1 ст. 251 КПК України серед вимог до постанови слідчого, прокурора називається правова кваліфікація злочину, проте це не може запобігти зловживанню зазначеними суб'єктами (за відсутності судового контролю), коли така кваліфікація буде внесена у ЄРДР за тяжкий злочин, а в подальшому — перекваліфікована на злочин середньої тяжкості. У цьому разі суд першої інстанції під час дослідження відповідних протоколів НС(Р)Д повинен з'ясувати: чи існували достатні підстави для кваліфікації діяння як тяжкого (чи особливо тяжкого) на момент прийняття рішення слідчим, прокурором? Це можливо встановити з матеріалів кримінального провадження, які існували на момент винесення відповідної постанови. Якщо ж буде встановлено, що кваліфікація вчиненого діяння була помилковою або існували інші обставини для неправильної кваліфікації, то такі результати НС(Р)Д слід визнати недопустимим доказом з усіма наслідками, які випливають із цього.

Чинним законодавством не врегульовано питання щодо розсекречування рішень слідчих суддів апеляційних судів про надання дозволів на проведення НС(Р)Д. Зазначені рішення є юридичною підставою для проведення

більшості таких дій, а одержані внаслідок цього докази оцінюються судом із позиції допустимості під час розгляду справи по суті. Проте наказу або іншого документа Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ (далі — ВССУ) чи Верховного Суду України (далі — ВСУ) з цього питання не існує, унаслідок чого судді не задовольняють письмові запити прокурорів щодо зняття грифа секретності з рішень слідчих суддів апеляційних судів.

Одним із визначальних у цьому аспекті рішень Європейського суду з прав людини (далі — ЄСПЛ) є справа від 11 грудня 2008 р. «*Мірілашвілі проти Росії*». Згідно з фабулою адвокати просили суд оголосити матеріали, що стосуються санкціонування прослуховування телефонних розмов, зокрема, рішення суду, на підставі якого було санкціоновано прослуховування. Суддя Попович, розглянувши документи, надані державним обвинувачем, відхилив клопотання «через секретність». ЄСПЛ з приводу правомірності прослуховування телефонних розмов у цій справі зазначив: «У змагальному процесі повинні розглядатися не лише докази, які безпосередньо стосуються фактів справи, а й інші докази, які можуть стосуватися допустимості, достовірності та повноти останніх». Суд констатував, що «рішення про відмову розкрити матеріали, пов'язані з операцією щодо прослуховування телефонних розмов, результатами якого було обґрунтовано обвинувальний вирок національного суду, не супроводжувалося адекватними процесуальними гарантіями, і, крім цього, не було достатньо обґрунтованим, а оскаржуване рішення було розпливчастим, у ньому не уточнювалося, якого роду секретну інформацію може містити санкція суду, а також інші матеріали, пов'язані з цією операцією» [10]. Аналогічну позицію ЄСПЛ зайняв у справах від 4 квітня 2017 р. «*Матановіч*

проти Хорватії» та від 15 січня 2015 р. «Драгоєвіч проти Хорватії».

ВССУ у своїх рішеннях неодноразово констатував, що неповнота, допущена при дослідженні доказів, отриманих унаслідок НС(Р)Д у частині порядку їх збирання, призводить до скасування вироку.

Зокрема, в одному з рішень ВССУ вказав, що засуджений у своїй апеляційній скарзі порушував питання про недопустимість таких доказів з огляду на те, що стороні захисту у повному обсязі не відкривалися і судом не досліджувалися матеріали, які стосувалися санкціонування відповідних заходів судом. Апеляційний суд не дав обґрунтованих відповідей на такі доводи, з урахуванням відсутності у матеріалах кримінального провадження копій ухвал слідчого судді про надання дозволів на застосування зазначених заходів. Таким чином, у провадженні не встановлено, які конкретно НС(Р)Д були санкціоновані слідчим суддею, щодо кого саме, на який строк та чи діяли правоохоронні органи у межах та у спосіб, передбачений відповідними судовими рішеннями. Тобто з достатньою повнотою не з'ясовано правові підстави та порядок застосування заходів, які тимчасово обмежували конституційні права і свободи громадян, що становило основний критерій допустимості їх результатів як джерела доказів [11].

В аналогічній справі ВССУ зазначив, що «в основу судових рішень, які є предметом оскарження, покладено, у тому числі, дані телефонних розмов ОСОБА_2, одержані у результаті зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж. Належні документи про надання дозволу на зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж до матеріалів кримінального провадження не долучені, стороні захисту не відкривалися та у судовому засіданні не досліджувалися. Таким чином, судом не перевірено дотримання правоохоронними органа-

ми законної процедури проведення вказаної негласної слідчої (розшукової) дії, що становило основний критерій допустимості її результатів як джерела доказів» [12].

Підставою скасування судового рішення буде не тільки відсутність розсекреченої ухвали слідчого судді, а й рішення прокурора про дозвіл на початок НС(Р)Д. Так, в одній зі справ, відхиляючи доводи скаржника про порушення порядку проведення оперативної закупівлі, суд апеляційної інстанції послався на таємність проведення негласних слідчих дій та зазначив, що відсутність рішень прокурора у матеріалах провадження не є порушенням кримінального процесуального закону. ВССУ правильно зазначив, що наявність рішень прокурора про проведення контролю за вчиненням злочину підлягає обов'язковій перевірці і дослідженню у судовому засіданні, оскільки це має істотне значення для визнання чи невизнання, відповідно до ст. 94 КПК України, належними, допустимими, достовірними доказів, якими у вирокі обґрунтована доведеність інкримінованих особі злочинів [13].

Продовжуючи правильну практику національних судів із цього питання, ВСУ зазначив, що невідкриття матеріалів сторонами в порядку ст. 290 КПК України є окремою підставою для визнання таких матеріалів недопустимими як докази. При цьому відкриттю, окрім протоколів, у яких зафіксовано хід та результати проведення певних дій, в обов'язковому порядку підлягають і матеріали, які є правовою підставою проведення таких дій (ухвали, постанови, клопотання), що забезпечить можливість перевірки стороною захисту та судом допустимості результатів таких дій як доказів [14].

Таким чином, з урахуванням викладеного слід констатувати, що у випадку, коли стороною обвинувачення не відкриваються стороні захисту в порядку ст. 290 КПК України та в подальшому

суду не представляються ухвали або постанови, якими надавався дозвіл на проведення НС(Р)Д, це ставить під сумнів результати НС(Р)Д, які отримані на підставі цих процесуальних документів. Нагальним є розроблення ВСУ порядку розсекречення ухвал слідчих суддів апеляційних суддів, у якому було б закріплено процедуру та обов'язок суду розсекречувати дані ухвали.

Розглянувши загальні проблеми правового регулювання НС(Р)Д, перейдемо до окремих дій, у ході проведення яких виникають неоднозначності та проблеми на практиці. Однією з таких дій є зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж (далі – ЗІТТМ).

Як впливає із пп. 1.11.5.1 Інструкції, ЗІТТМ поділяється на два види:

- контроль за телефонними розмовами, що полягає в негласному проведенні із застосуванням відповідних технічних засобів, зокрема встановлених на транспортних телекомунікаційних мережах, спостереження, відбору та фіксації змісту телефонних розмов, іншої інформації та сигналів (*SMS, MMS*, факсимільний зв'язок, модемний зв'язок тощо), які передаються телефонним каналом зв'язку, що контролюється;
- зняття інформації з каналів зв'язку, що полягає в негласному одержанні, перетворенні і фіксації із застосуванням технічних засобів, зокрема встановлених на транспортних телекомунікаційних мережах, у відповідній формі різних видів сигналів, які передаються каналами зв'язку мережі Інтернет, інших мереж передачі даних, що контролюються.

Таким чином, об'єктом першого виду ЗІТТМ будуть: телефонні лінії загального користування; відомчі мережі, що мають вихід на телефонні лінії загального користування; виділені мережі зв'язку не виробничого призначення; мережі пересувного радіотелефонного зв'язку; системи пересувного супутникового зв'язку.

Об'єктом другого виду ЗІТТМ будуть: телексні, факсимільні, селекторні, радіорелейні, пейджингові канали обміну інформації між абонентами, комп'ютерні мережі різного рівня.

Не можна погодитися з думкою, що на сьогодні у слідчого, прокурора чи оперативних підрозділів відсутні практичні можливості надати слідчому судді відомості, які унікально ідентифікують абонента спостереження, адже відсутні документальні підтвердження факту користування конкретною особою кінцевим обладнанням (мобільним телефоном) [15, 78]. Варто зауважити, що закон вимагає від слідчого, прокурора вказати ідентифікаційні ознаки, які дають можливість унікально ідентифікувати абонента спостереження або кінцеве обладнання, на якому може здійснюватися втручання у приватне спілкування. Таким чином, навіть у випадку відсутності договору з оператором мобільного зв'язку конкретної фізичної особи, органи досудового розслідування мають право надавати інформацію, яка ідентифікує кінцеве обладнання, а не абонента.

Проведення зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж покладається виключно на уповноважені підрозділи органів Національної поліції та органів безпеки. Зазначена норма в сучасних умовах потребує вдосконалення, оскільки з часу створення Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ) виникла потреба надати цьому органу право самостійно проводити цю НС(Р)Д. Таке повноваження на сьогодні є потрібним та обґрунтованим з огляду на: 1) нинішній стан правоохоронної та судової систем; 2) критично високий рівень корупційності влади; 3) цільове призначення НАБУ.

Відтак НАБУ для виконання передбачених законом завдань має володіти усім правовим арсеналом протидії корупції, включаючи право на самостійне зняття інформації з транспорт-

них телекомунікаційних мереж. Інакше у багатьох випадках його зусилля з виявлення і документування корупції високопосадовців (зокрема у правоохоронних органах і судах) будуть значно ускладнені або повністю нейтралізовані через витік таємної інформації щодо об'єктів розробки НАБУ.

Підбиваючи підсумки проведеного дослідження, варто зауважити, що коло проблемних питань, які виникають у

ході проведення НС(Р)Д, звісно, не вичерпується названими у статті. Дослідження цих та інших проблем потребує уваги науковців для розроблення ефективного механізму гарантування прав учасників провадження, щодо яких проводяться НС(Р)Д, із врахуванням міжнародних стандартів забезпечення таємниці спілкування та збереження доказової сили матеріалів, отриманих у негласному порядку.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ

1. *Про затвердження* Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні, затверджена наказом Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 р. № 114/1042/516/1199/936/1687/5 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12/page>
2. *Конституційне звернення* гр.-на Ярового В. В. про офіційне тлумачення положень п. 4 ч. 1, ч. 3, 4, 7, 8 ст. 271 КПК України від 7 вересня 2016 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/18-3813_yspravlen.pdf
3. *Ухвала* колегії суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Апеляційного суду м. Києва від 3 листопада 2016 р. № 11-кн/796/1295/2016 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/62796436>
4. *Ухвала* колегії суддів судової палати з розгляду кримінальних справ Апеляційного суду Львівської області від 3 липня 2017 р. № 462/5338/14-к [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/67576163>
5. *Скулиш Є. Д.* Негласні слідчі (розшукові) дії за кримінально-процесуальним законодавством України / Є. Д. Скулиш // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2012. — № 2. — С. 15–23.
6. *Бабіков О.* Негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання / О. Бабіков // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2013. — № 3 (31). — С. 52–62.
7. *Рогатюк І. В.* Правові та організаційні засади проведення негласних слідчих (розшукових) дій / І. В. Рогатюк // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. — 2015. — № 1. — С. 52–63.
8. *Панова А. В.* Визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні : монографія / А. В. Панова. — Харків : Право, 2017. — 256 с.
9. *Шило О. Г.* Теоретико-прикладні основи реалізації конституційного права людини і громадянина на судовий захист у досудовому провадженні в кримінальному процесі України : монографія / О. Г. Шило. — Харків : Право, 2011. — 464 с.
10. *Мірілашвілі проти Російської Федерації* : рішення Європейського суду з прав людини у справі від 11 грудня 2008 р. № 6293/04 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/ac7e4fdea1043c2ac22580f8003e2afa/\\$FILE/CASE%20OF%20MIRILASHVILI%20v.%20RUSSIA.pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/ac7e4fdea1043c2ac22580f8003e2afa/$FILE/CASE%20OF%20MIRILASHVILI%20v.%20RUSSIA.pdf)
11. *Ухвала* Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 9 квітня 2015 р. № 5-229км15 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/43555459>
12. *Ухвала* Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 26 листопада 2015 р. № 5-2150км15 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/43555459>
13. *Ухвала* Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 26 січня 2016 р. № 5-197км16 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/55382149>
14. *Постанова* судової палати кримінальних справах Верховного Суду України у справі від 16 березня 2017 р. № 5-364к16 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/46445E8A79A386EFC225810D00532653](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/46445E8A79A386EFC225810D00532653)
15. *Самбор М. А.* Негласні слідчі (розшукові) дії, пов'язані із зняттям інформації з транспортних телекомунікаційних мереж та встановленням місцезнаходження радіоелектронного засобу: підстави для проведення та умови гарантування прав і свобод людини та громадянина як споживача послуг рухомого (мобільного) зв'язку / М. А. Самбор // Вісник Дніпропетровського університету ім. А. Нобеля. — 2013. — № 1. — С. 74–81. — (Серія «Юридичні науки»).

REFERENCES

1. Pro zatverdzhennia Instruksii pro orhanizatsiiu provedennia nehlasnykh slidchykh (rozshukovykh) dii ta vykorystannia ikh rezultativ u kryminalnomu provadzhenni, zatverdzhena nakazom Heneralnoi prokuratury Ukrainy, Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy, Sluzhby bezpeky Ukrainy, Administratsii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy, Ministerstva finansiv Ukrainy, Ministerstva iustytzii Ukrainy vid 16 lystopada 2012 r. № 114/1042/516/1199/936/1687/5 [Instruction on the organization of the holding of secret investigative (search) actions and the use of their results in criminal proceedings, approved by order of the General Prosecutor's Office of Ukraine, the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, the Security Service of Ukraine, the Administration of the State Border Guard Service of Ukraine, the Ministry of Finance of Ukraine, the Ministry of Justice of Ukraine of November 16, 2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5]. Available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12/page>
2. Konstytutsiine zvernennia hr.-na Iarovo V. V. pro ofitsiine tлумachennia polozhen p. 4 ch. 1, ch. 3, 4, 7, 8 st. 271 KPK Ukrainy vid 7 veresnia 2016 r. [Constitutional appeal gr.-on Yarovo VV on the official interpretation of the provisions of paragraph 4 part 1, part 3, 4, 7, 8 of Art. 271 CPC Ukraine dated September 7, 2016]. Available at: http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/18-3813_yspravlen.pdf
3. Ukhvala kolehii suddiv sudovoi palaty z rozhlidu kryminalnykh sprav Apeliatsiinoho sudu m. Kyieva vid 3 lystopada 2016 r. № 11-кн/796/1295/2016 [Decision of the panel of judges of the Chamber of Criminal Cases of the Kyiv Court of Appeal of November 3, 2016 № 11-кн/796/1295/2016]. Available at: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/62796436>
4. Ukhvala kolehii suddiv sudovoi palaty z rozhlidu kryminalnykh sprav Apeliatsiinoho sudu Lvivskoi oblasti vid 3 lypnia 2017 r. № 462/5338/14-к [Decree of the panel of judges of the Chamber of Criminal Cases of the Court of Appeal of Lviv region dated July 3, 2017 № 462/5338/14-к]. Available at: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/67576163>
5. Skulysh Іe. D. Nehlasni slidchi (rozshukovi) dii za kryminalno-protsesualnym zakonodavstvom Ukrainy [Involuntary Investigative (Investigating) Actions Under the Criminal Procedure Law of Ukraine], *Visnyk Natsionalnoi akademii prokuratury Ukrainy*, 2012, no. 2, pp. 15–23.
6. Babikov O. Nehlasni slidchi dii: problemy pravovoho rehuliuвання [Involuntary Investigation: Problems of Legal Regulation], *Visnyk Natsionalnoi akademii prokuratury Ukrainy*, 2013, no. 3 (31), pp. 52–62.
7. Rohatiuk I. V. Pravovi ta orhanizatsiini zasady provedennia nehlasnykh slidchykh (rozshukovykh) dii [Legal and Organizational Principles for Conducting Involuntary Investigative (Investigative) Actions], *Iurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*, 2015, no. 1, pp. 52–63.
8. Panova A. V. Vyznannia dokaziv nedopustymymy u kryminalnomu provadzhenni [Recognition of evidence inadmissible in criminal proceedings], *Kharkiv: Pravo*, 2017, 256 p.
9. Shylo O. H. Teoretyko-prykladni osnovy realizatsii konstytutsiinoho prava liudyny i hromadianyna na sudovyi zakhyst u sudovomu provadzhenni v kryminalnomu protsesi Ukrainy [Theoretical and Applied Fundamentals of Realization of the Constitutional Human and Citizen's Rights to the Judicial Protection in Pre-trial Proceedings in the Criminal Procedure of Ukraine], *Kharkiv: Pravo*, 2011, 464 p.
10. Mirilashvili proty Rosiiskoi Federatsii : rishennia Ievropeiskogo sud z prav liudyny vid 11 grudnia 2008 r. № 6293/04 [Decision of the European Court of Human Rights in the case of Mirilashvili v. Russian Federation № 6293/04]. Available at: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c4659828/2c2257b4c0037c014/ac7e4fdea1043c2ac22580f8003e2afa/\\$FILE/CASE%20OF%20MIRILASHVILI%20v.%20RUSSIA.pdf](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c4659828/2c2257b4c0037c014/ac7e4fdea1043c2ac22580f8003e2afa/$FILE/CASE%20OF%20MIRILASHVILI%20v.%20RUSSIA.pdf)
11. Ukhvala Vyshchoho spetsializovanoho sudu Ukrainy z rozhlidu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav vid 9 kvitnia 2015 r. № 5-229km15 [Decision of the Highest specialized court of Ukraine on consideration of civil and criminal cases dated April 9, 2015 № 5-229km15]. Available at: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/43555459>
12. Ukhvala Vyshchoho spetsializovanoho sudu Ukrainy z rozhlidu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav vid 26 lystopada 2015 r. № 5-2150km15 [Decision of the Highest specialized court of Ukraine on consideration of civil and criminal cases dated November 26, 2015 № 5-2150km15]. Available at: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/43555459>
13. Ukhvala Vyshchoho spetsializovanoho sudu Ukrainy z rozhlidu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav vid 26 sichnia 2016 r. № 5-197km16 [Decision of the High Specialized Court of Ukraine for the Examination of Civil and Criminal Matters dated January 26, 2016, № 5-197km16]. Available at: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/55382149>
14. Postanova sudovoi palaty kryminalnykh spravakh Verkhovnoho Sudu Ukrainy u spravi № 5-364ks16 vid 16 bereznia 2017 r. [Resolution of the Chamber of Criminal Cases of the Supreme Court of Ukraine in case № 5-364x16 dated March 16, 2017]. Available at: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/46445E8A79A386EFC225810D00532653](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/46445E8A79A386EFC225810D00532653)
15. Sambor M. A. Nehlasni slidchi (rozshukovi) dii, poviazani iz zniattiam informatsii z transportnykh telekomunikatsiinykh merezh ta vstanovlenniam mistseznakhodzhennia radioelektronnoho zasobu: pidstavy dlia provedennia ta umovy harantuvannia prav i svobod liudyny ta hromadianyna iak spozhyvacha posluh rukhomoho (mobilnoho) zviazku [Investigative (investigative) actions related to the removal of information from transport telecommunication networks and the location of the radio electronic device: grounds for conducting and ensuring the rights and freedoms of man and citizen as a consumer of mobile (mobile) services], *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu im. A. Nobelia*, 2013, no. 1, pp. 74–81.

Багрій М., Луцик В. Деякі проблеми законодавчого регулювання проведення негласних слідчих (розшукових) дій

Анотація. Стаття присвячена теоретичному осмисленню змісту, підстав і процесуальних особливостей проведення негласних слідчих (розшукових) дій як кримінального процесуального інституту та виокремлення їхніх прикладних проблем проведення, а також розробці шляхів вирішення. Зроблено висновок, що необхідно розробити ефективний механізм гарантування прав учасників провадження, щодо яких проводяться НС(Р)Д, із врахуванням міжнародних стандартів забезпечення таємниці спілкування і збереження доказової сили матеріалів, отриманих у негласному порядку.

Ключові слова: негласна слідча (розшукова) дія, тимчасове обмеження конституційних прав особи, підстави проведення негласних слідчих (розшукових) дій, розсекречування рішень, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж.

Багрій Н., Луцик В. Некоторые проблемы законодательного регулирования проведения негласных следственных (розыскных) действий

Аннотация. Статья посвящена теоретическому осмыслению содержания, оснований и процессуальных особенностей проведения негласных следственных (розыскных) действий как уголовного процессуального института и выделение прикладных проблем их проведения, а также разработке путей решения. Сделан вывод, что необходимо разработать эффективный механизм обеспечения прав участников производства, в отношении которых проводятся НС(Р)Д, с учетом международных стандартов обеспечения тайны общения и сохранения доказательственной силы материалов, полученных в негласном порядке.

Ключевые слова: негласное следственное (розыскное) действие, временное ограничение конституционных прав личности, основания проведения негласного следственного (розыскного) действия, рассекречивание решений, снятие информации с транспортных телекоммуникационных сетей.

Bahriy M., Lutsyk V. Some Problems of Legislative Regulation of Conducting Secret Investigative (Search) Actions

Annotation. The article is devoted to a theoretical interpretation of the content, grounds and procedural features of conducting secret investigative (search) actions as a criminal procedural institution and highlighting the application problems of their conduct and developing solutions. It is concluded that it is necessary to develop an effective mechanism for ensuring the rights of the participants in the production, in respect of which the SI(S)A is conducted, taking into account international standards for securing the secrecy of communication and preserving the evidentiary power of materials obtained in secret.

Key words: secret investigative (search) action, temporary restriction of the person's constitutional rights, grounds for conducting secret investigative (search) actions, declassification of decisions, obtaining information from transport telecommunication networks.